

LAKIALOITE 104/2002 vp

Laki kansaneläkelain 24 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

PERUSTELUT

Kansaneläkkeen on tarkoitus turvata perustoi-meentulo henkilölle, joka ei saa ansioeläkettä tai jolle on kertynyt vain pieni ansioeläke. Yksinäisen henkilön täysi kansaneläke on ensimmäises-sä kuntaryhmässä 487,60 euroa ja toisessa kun-taryhmässä 467,32 euroa kuukaudessa. Puoli-soilla vastaavat määrät ovat 429,02 ja 411,75 eu-roa.

Merkittäväällä osalla iän vuoksi eläkkeelle jää-neistä talous on kansaneläkkeen varassa. Odotet-tavissa on, että pitkäaikaisen työttömyyden ylei-syyden vuoksi kansaneläke merkitsee tulevai-suudessa yhä useammalle ainoaa toimeentuloa. Kansaneläkkeen nykyinen taso ei riitä takaa-maan toimeentuloa huolimatta tehdystä tasoko-rotuksesta ja toteutuneesta indeksikorotuksesta. Verotus huomioon ottaen Suomen minimieläke on Pohjoismaiden pienin.

Kansaneläkkeen alhainen taso aiheuttaa yh-teiskunnalle kustannuksia toisaalla. Vähävarai-set eläkeläiset tinkivät esimerkiksi lääkkeiden hankinnassa, minkä seurauksena joudutaan hoi-tamaan vaikeutuneita sairauksia aikaisempaa kalliimmalla. Säästöt ruokaostoksissa johtavat

ravitsemustason laskuun ja näin myös terveydel-lisiin ongelmiin. Eläkeläisten tuloerojen kasvu on johtamassa kasvavaan eriarvoisuuteen ja van-husten syrjäytymiseen. Noin kolmannes köy-hyysrajan alapuolella elävistä on eläkeläisiä.

Suomessa arvioidaan olevan pelkkää kansan-eläkettä saavia henkilöitä noin 115 000. He ovat minimieläkkeen saajia, joiden on vaikea selvitä eläkkeellään. Näiden eläkkeensaajien kansan-eläkkeen tasokorotus on tarpeen, jotta he voisi-vat selvitä välttämättömistä elinkustannus- ja sairausmenoistaan. Aloitteessa esitetään pelk-kää kansaneläkettä saavien minimieläkkeen nos-tamista 17 eurolla kuukaudessa 1.1.2003 al-kaen. Lisäksi ehdotetaan, että jos eläkeläisen yh-teenlaskettu kansaneläke ja sitä vähentävät eläk-keet jäävät alle uuden korotetun minimieläk-keen, kansaneläkkeeseen tehdään tasaava koro-tus.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan la-kiehdotuksen:

Laki

kansaneläkelain 24 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään 8 päivänä kesäkuuta 1956 annetun kansaneläkelain (347/1956) 24 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 724/2001 uusi 3 ja 4 momentti, seuraavasti:

24 §

— — — — —
Jos eläkkeensaaja saa ainoastaan kansaneläkettä, täysimääräinen kansaneläke on ensimmäisessä kuntaryhmässä 6 055,20 euroa ja toisessa kuntaryhmässä 5 811,84 euroa vuodessa. Jos eläkkeensaaja on naimisissa, täysimääräinen kansaneläke on ensimmäisessä kuntaryhmässä 5 352,24 euroa ja toisessa kuntaryhmässä 5 145 euroa vuodessa.

Jos kansaneläkkeen ja kansaneläkettä vähentävien eläkkeiden muodostama kokonaiseläke jää pienemmäksi kuin 3 §:ssä säädetty täysimääräinen eläke, kansaneläkkeeseen tehdään tasaa-

va korotus siten, että kokonaiseläke on aina vähintään yhtä suuri kuin pelkkää kansaneläkettä saavilla.

—
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2003.

Tämän lain voimaan tullessa kansaneläkettä saavan henkilön kansaneläke muutetaan tämän lain mukaiseksi ilman hakemusta. Kansaneläkkeen muuttamisesta annetaan pyynnöstä päätös.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 27 päivänä syyskuuta 2002

Kari Kärkkäinen /kd
Ismo Seivästö /kd
Leea Hiltunen /kd
Bjarne Kallis /kd
Jouko Jääskeläinen /kd

Sakari Smeds /kd
Toimi Kankaanniemi /kd
Marja-Leena Kemppainen /kd
Päivi Räsänen /kd
Leena Rauhala /kd